

Seri No :26

Tarih : 31.01.2023

SİRKÜLER
(2023/26)

KONU: Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun Teklifi TBMM'ye Sunuldu

ÖZET

Kamuoyunda vergi affı/barışı olarak da bilinen "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi" 27/1/2023 tarihinde TBMM'ye sunulmuştur.

Kanun Teklifinde özetle;

- Vergi barışı düzenlemesine;
- o Kesinleşmiş alacaklara
- o Kesinleşmemiş veya dava safhasında alacaklara
- o İnceleme ve tarhiyat aşamasında bulunan vergilere
- o Matrah artırımına
- o İşletme kayıtlarının düzeltilmesine
  - Ar-Ge ve tasarım merkezi ile teknoloji geliştirme bölgeleri dışında, teşvik kapsamında çalışılabilecek süreye ilişkin Cumhurbaşkanına verilen %75'e kadar artırma yetkisinin %100'e çıkarılmasına,
  - Şirket birleşme ve devirlerinin desteklenmesi amacıyla iştirak hissesi alımı nedeniyle yüklenilen finansman giderlerinin devir sonrası da indirimine imkân tanınmasına,
  - Genç girişimcilerin kazançlarına sağlanan gelir vergisi istisnası tutarının artırılmasına
  - Boru hatları veya elektrik telleri ile taşman ve sürekli akış hâlinde olan malların ithaline ilişkin olarak ithalatın yapıldığı vergilendirme dönemine ait katma değer vergisi beyannamesinin verilme süresi sonuna kadar ödenen katma değer vergisinin, ithalatın yapıldığı dönemde indirim konusu yapılabilmesine

ilişkin düzenlemelere yer verilmektedir.

Mevcut Kanun Teklifinde imar barışına ve en son 31/03/2023 tarihine kadar uzatılan varlık barışı düzenlemeleri bulunmamaktadır.

A) Yeni Yapılandırma Kanun Teklifinin Önceki Yapılandırma Kanunlarından Farkı ve Öne Çıkan Bazı Hususlar

Bu Kanun Teklifinde öne çıkan bazı hususlar özetle aşağıdaki gibidir:

- Gelir Vergisi Kanunu'nun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının 6 numaralı bendinde yer alan kar payı ödemeleri ve Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 30 uncu maddesinin 3 üncü fıkrasında yer alan tam mükellef kurumlar tarafından, dar mükellef kurumlara yapılan kar payı ödemeleri ilk

defa matrah artırımını kapsamına alınmaktadır.

- Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar ile bunlarla ilgili diğer işlemler hakkında 31/12/2022 tarihi itibarıyla düzenleyecekleri bilançoları dikkate alınacaktır.
- Vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin Kanunun yayımını izleyen 7 iş günü (önceki düzenlemelerde bu süre yaklaşık 2 ay idi) içinde sonuçlandırılmaması hâlinde bu işlemlere devam edilmeyecektir.
- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin beyan ettikleri matrahları artırmaları hâlinde, daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergiler, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilebilecektir (Önceki yapılandırma kanunlarında bunun yapılamayacağına ilişkin madde hükmü vardı, bu kanun teklifinde ise bu hükme yer verilmemiştir).
- İşletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan emtia üzerinden ödenen KDV genel esaslara göre indirilecek; ancak iadeye konu edilmeyecektir.
- 01/01/2016 tarihinden itibaren Yİ-ÜFE oranı aylık 0,75 olarak dikkate alınacaktır (Yıllık %9)
- Yapılandırma kapsamında vade 48 aya kadar taksitlendirilebilecektir.
- Birinci ve ikinci taksitlerin ödeme sürelerinde tam ödenmemesi ya da süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen diğer taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında 3'ten (önceki yapılandırma kanunlarında en fazla 2 taksit idi) fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilecektir.

B) KAPSAMI

) Genel olarak yeniden yapılandırma kapsamına giren alacaklar:

- Vergiler ve vergi cezaları,
- Gümrük vergileri ve buna ilişkin idari para cezaları,
- Sosyal güvenlik primi, emeklilik keseneği, işsizlik sigortası primi, SGDP, isteğe bağlı sigorta primleri ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zamları,
- İdari para cezaları,
- Ecrimisil borçları,
- Taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payları,
- Belediyelerin idari para cezaları ile su, atık su, katı atık ücreti alacakları, büyükşehir belediyelerinin katı atık ücreti alacakları ile büyükşehir belediyelerine bağlı su ve kanalizasyon idarelerinin su ve atık su bedeli alacakları ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar.
- Yukarıda sayılanlar dışında kalan ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında tahsil dairesine takip için intikal etmiş olan asli ve fer'i amme alacakları

2) Kanunun kapsadığı dönem

Yapılandırmaya konu olacak alacaklar esas itibarıyla 31/12/2022 tarihi dikkate alınarak belirlenmiştir. Gelir veya kurumlar vergisine mahsuben **2022 yılında ödenmesi gereken geçici vergi Kanun kapsamı dışında tutulmuştur.**

31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde ise bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları Kanun kapsamındadır (En son Kasım/2022 beyannameleri).

Buna göre;

- **Yıllık beyanname ile beyan edilen gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyetleri** için 2021 yılı ve önceki yıllara ilişkin vergilendirme dönemleri kapsama girmekte; ancak 2022 takvim yılı kapsama girmemektedir.
- **Vergilendirme dönemi aylık olarak belirlenen mükellefiyetler** (katma değer vergisi veya stopaj gelir vergisi) için Kasım/2022 beyannameleri ve önceki dönemler kapsama girmektedir.

3) Yİ-ÜFE Uygulamasında Dikkate Alınacak Oran

Bu Kanun kapsamında Yİ-ÜFE aylık değişim oranları aşağıdaki şekilde dikkate alınacaktır:

- 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranları,
- 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranları,
- 1/1/2014 tarihinden itibaren yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranları,
- **1/11/2016 tarihinden itibaren aylık %0,75 oranı** (bu Kanunun yayımlandığı ay dâhil).

C) Kesinleşmiş Alacaklar

1) Genel Tablo

Kesinleşmiş alacakların yeniden yapılandırılmasında genel olarak ödenecek ve silinecek kamu alacakları aşağıdaki şekilde olacaktır.

Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vazgeçilecek Tutar
Vergi / Gümrük vergileri asıllarının tamamı	Vergi aslına bağlı olarak kesilen cezaların ya da idari para cezalarının tamamı
Vergi aslına bağlı olmayan cezaların % 50'si	Vergi aslına bağlı olmayan cezaların kalan % 50'si
İştirak, yardım ve teşvik fiilleri nedeniyle kesilen vergi cezalarının % 50'si	İştirak, yardım ve teşvik fiilleri nedeniyle kesilen vergi cezalarının kalan % 50'si
Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş idari para cezalarının %30'u ve varsa gümrük vergileri aslının tamamı	Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş idari para cezalarının kalan % 70'i,
Gecikme faizi, gecikme zammı ve gecikme cezası yerine Yİ-ÜFE esas alınarak belirlenecek tutar	Gecikme cezası, gecikme zammı, gecikme faizi gibi fer'i alacakların tamamı

2) İhtirazi kayıtlarla verilen beyannameler

İhtirazi kayıtlarla verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden alacaklar da kesinleşmiş alacak olarak yapılandırılacaktır.

Buna göre, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ihtirazi kayıtlarla beyan edilmiş ancak ödenmemiş vergiler dava konusu yapıp yapılmadığına bakılmaksızın "kesinleşmiş alacak" kapsamında yapılandırılacaktır. Bu takdirde, ihtilafa ilişkin yargı mercilerince verilmiş kararlar dikkate alınmadan mükelleflerin beyanı üzerine tahakkuk eden tutar esas alınarak Kanun hükmünden yararlanılacaktır.

Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vazgeçilecek Tutar
Tahakkuk etmiş vergilerin tamamı	Vergi aslına bağlı olarak kesilen cezaların ya da idari para cezalarının tamamı
Gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE esas alınarak belirlenecek tutar	Gecikme zammı

3) Yargı kararı ile kesinleştiği hâlde mükellefe ödemeye yönelik tebligatın yapılmadığı alacaklar

Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla yargı kararı ile kesinleştiği hâlde mükellefe ödemeye yönelik tebligatın yapılmadığı alacaklar için mükelleflerce bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde başvuruda bulunulması koşuluyla bu alacaklar da yapılandırılabilir. Bu hüküm kapsamına giren alacaklar için ayrıca tebligat yapılmayacak ve alacakların vade tarihi olarak Kanunun yayımı tarihi kabul edilecektir. Bu kapsamda yapılandırılan tutarların bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmemesi hâlinde de vade tarihinde değişiklik yapılmayacaktır.

Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vazgeçilecek Tutar
Yargı Kararı sonucu kesinleşen vergilerin tamamı	Vergi aslına bağlı olarak kesilen cezaların tamamı
Vergi aslına bağlı olmayan cezaların % 50'si	Vergi aslına bağlı olmayan cezaların kalan % 50'si
Gecikme faizi, gecikme zammı ve gecikme cezası yerine Yİ-ÜFE esas alınarak belirlenecek tutar	Gecikme cezası, gecikme zammı, gecikme faizi gibi fer'i alacakların tamamı

Ayrıca;

Bu imkandan yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

Bu madde hükmünden yararlananlar, ayrıca Vergi Usul Kanununun;

- Vergi Ziyatı, Usulsüzlük ve Özel Usulsüzlük Cezalarında İndirme başlıklı 376 ncı maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer verilen "2. Uzlaşmanın vaki olması durumunda, üzerinde uzlaşılan vergiyi veya vergi farkını ve vergi cezalarının %75'ini, bu Kanunun ek 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan ödeme süreleri içinde öderse üzerinde uzlaşılan cezanın %25'i indirilir."
- "Kanun yolundan vazgeçme" başlıklı 379 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer verilen "Bu şekilde tahakkuk eden tutarlar tahakkuk tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. Bu maddeye göre tahakkuk eden vergi ve/veya vergi cezalarının %80'inin, hesaplanacak gecikme faizi ile birlikte bu sürede tamamen ödenmesi şartıyla, vergi ve ceza tutarından %20 oranında indirim yapılır. Şu kadar ki, tasdik edilerek tahakkuk eden vergi tutarında indirim yapılmaz. İndirim hükmünden yararlanabilmesi için dava konusu yapılan ve bu maddeye göre tahakkuk eden vergi ve/veya vergi cezaları ile gecikme faizlerinin birlikte bu fıkra kapsamında ödenmesi şarttır."

indirimlerden yararlanamayacaklardır.

Ç) KESİNLEŞMEMİŞ VEYA DAVA SAFHASINDA BULUNAN ALACAKLAR

Kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacaklar aşağıdaki gibi 3 ana başlık altında toplanmaktadır.

- Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, resen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklar
- Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilgisine göre istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, resen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklar

- Kanunun yayımı tarihi itibarıyla; uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış, ancak dava açma süresi geçmemiş alacaklar

1) Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, resen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklar

Vergi mahkemesinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş ise;

Durum	Alacak konusu	Alacak tutarı
Vergi Mahkemesinde Dava Açılmış Ya Da Dava Açma Süresi Henüz Geçmemiş Olan İkmalen, Re'sen veya İdarece Yapılmış Vergi Tarhiyatları ile Gümrük Vergilerine İlişkin Tahakkuklar	Vergi/Gümrük vergilerinin aslları	%50'si ödenecek. Kalan kısmın (% 50'nin) tahsilinden vazgeçilecek
	Vergi aslına bağlı vergi cezası/idari para cezası ve gecikme zamları	Tamamının tahsilinden vazgeçilecek
	Vergi aslına bağlı olmayan cezalar (usulsüzlük, özel usulsüzlük)	Asla bağlı olmayan cezaların % 25'i ödenecek. Kalan kısmın (% 75'in) tahsilinden vazgeçilecek.
	Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı	Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamının tahsilinden vazgeçilecek, bunların yerine, vergi aslının ödenecek %50'lik kısmı üzerinden, aylık Yİ/ÜFE oranları ile hesaplanacak tutar tahsil edilecek

2) Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilgisine göre istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, resen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklar

Bu aşamada Kanun; en son kararın **Terkin, Tasdik** veya **Tadilen Tasdik** ve **Bozma Kararı** olması sonucuna göre farklı imkanlar sunmaktadır.

Kanunda geçen ve alacakların tespitinde esas alınacak olan "**en son karar**" ifadesi tarhiyata/tahakkuka ilişkin verilen ve Kanun'un yayımı tarihinden önce taraflardan birine tebliğ edilmiş olan karardır. İdareye tebliğ edilip, mükellefe tebliğ edilmemesinin veya tam tersi durumun herhangi bir önemi bulunmamaktadır.

2.1 Vergi Mahkemesi Tarhiyatı Terkin Etmişse

Durum	Alacak konusu	Alacak tutarı
Son Kararın Terkin Olması	Vergi/Gümrük vergilerinin aslları	İlk tarhiyata/ tahakkuka esas verginin/gümrük vergisinin %10'u ödenecek. Kalan kısmın (% 90'ın) tahsilinden vazgeçilecek.
	Vergi aslına bağlı vergi cezası/idari para cezası ve gecikme zamları	Tamamının tahsilinden vazgeçilecek
	Vergi aslına bağlı olmayan cezalar (usulsüzlük, özel usulsüzlük)	Asla bağlı olmayan cezaların % 10'u ödenecek. Kalan kısmın (% 90'ın) tahsilinden vazgeçilecek
	Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı	Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamının tahsilinden vazgeçilecek, bunların yerine, vergi aslının ödenecek %10'luk kısmı üzerinden, aylık Yİ/ÜFE oranları ile hesaplanacak tutar tahsil edilecek.

2.2 Vergi Mahkemesi Tarhiyatı Tasdik Etmişse

Durum	Alacak konusu	Alacak tutarı
Son Kararın Tasdik Olması	Vergi/Gümrük vergilerinin aslları	Tasdik edilen kısmın tamamı, terkin edilen kısmın % 10'u ödenecek.
	Vergi aslına bağlı vergi cezası/idari para cezası ve gecikme zamları	Tamamının tahsilinden vazgeçilecek
	Vergi aslına bağlı olmayan cezalar (usulsüzlük, özel usulsüzlük)	Asla bağlı olmayan cezalarda tasdik edilen ceza tutarının % 50'si, terkin edilen ceza tutarının % 10'u ödenecek.

	usulsüzlük)	Kalan kısmın tahsilinden vazgeçilecek.
	Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı	Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamının tahsilinden vazgeçilecek, bunların yerine, Yİ/ÜFE oranları ile hesaplanacak tutar tahsil edilecek.

2.3. Danıştay veya bölge idare mahkemesi **bozma kararı** vermişse

Durum	Alacak konusu	Alacak tutarı		
Son Kararın Bozma Kararı Olması	Vergi/Gümrük vergilerinin aslları	%50'si ödenecek. Kalan kısmın (% 50'nin) tahsilinden vazgeçilecek.		
	Vergi aslına bağlı vergi cezası/idari para cezası ve gecikme zamları	Tamamının tahsilinden vazgeçilecek		
	Vergi aslına bağlı olmayan (usulsüzlük, usulsüzlük) cezalar özel	Asla bağlı olmayan cezaların % 25'i ödenecek. Kalan kısmın (% 75'i) tahsilinden vazgeçilecek.		
	Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı	Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamının tahsilinden vazgeçilecek, bunların yerine, Yİ/ÜFE oranları ile hesaplanacak tutar tahsil edilecek.		

2.4. Kısmen onama, kısmen bozma kararı verilmişse

Kısmen onama kısmen bozma kararı verilmişse; onanan kısım için "tasdik kararı", bozulan kısım için "bozma kararı" hükümleri geçerli olacaktır.

3) Uzlaşma aşamasında

Burada kastedilen "Uzlaşma" tarhiyat sonrası uzlaşma safhasıdır. Tarhiyat öncesi uzlaşma aşamasındakiler **inceleme safhası** kapsamındadır.

Durum	Alacak konusu	Alacak tutarı		

Uzlaşma Aşamasında Bulunan Tarhiyatlar (Uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış ancak dava açma süresi geçmemiş olanlar)	Vergi/Gümrük vergilerinin aslları	%50'si ödenecek.	
		Kalan kısmın (% 50'nin) tahsilinden vazgeçilecek.	
	Vergi aslına bağlı vergi cezası/idari para cezası ve gecikme zamları	Tamamının tahsilinden vazgeçilecek	
	Vergi aslına bağlı olmayan cezalar (usulsüzlük, özel usulsüzlük)	Asla bağlı olmayan cezaların % 25'i ödenecek. Kalan kısmın (% 75'i) tahsilinden vazgeçilecek.	
	Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı	Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamının tahsilinden vazgeçilecek, bunların yerine, Yİ/ÜFE oranları ile hesaplanacak tutar tahsil edilecek.	

4) Yapılmış ödemenin mahsubu ve iade

Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödeme yapılmış olması durumunda;

- Vergi mahkemeleri nezdinde dava devam ederken tahakkuk etmeyen vergilerin, Kanunun yayım tarihinden önce ödenmiş olması halinde,
- İlk derece mahkemesince verilen tasdik kararının üst yargı organınca bozulması üzerine, vergilerin Kanunun yayım tarihinden önce ödenmiş olması halinde

Ödenmiş tutar, yapılandırılma sonucunda hesaplanan vergi ve Yİ-ÜFE tutarından mahsup edilecek; kalan tutar, bu Kanunun ilgili maddesi gereğince red ve iade edilecektir.

D) İNCELEME VE TARHİYAT SAFHASINDA BULUNAN VERGİLER

Durum	Alacak konusu	Alacak tutarı		
Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanılmış ve Kanunun yayım tarihi itibarıyla tamamlanamamış vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerinin tamamlanması sonucunda tarh edilecek vergiler ile bunlara bağlı cezalar ve gecikme faizleri ile vergi aslına bağlı olmayan cezalar	Vergi/Gümrük vergilerinin aslları	%50'si ödenecek.		
		Kalan kısmın (% 50'nin) tahsilinden vazgeçilecek.		

	Vergi aslına bağlı vergi cezası/idari para cezası ve gecikme zamları	Tamamının tahsilinden vazgeçilecek. İştirak nedeniyle kesilecek vergi ziyai cezaları için vergi cezasının %25'i ödenecek		
	Vergi aslına bağlı olmayan cezalar (usulsüzlük, özel usulsüzlük)	Asla bağlı olmayan cezaların % 25'i ödenecek. Kalan kısmın (% 75'in) tahsilinden vazgeçilecek.		
	Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı	Gecikme faizleri yerine verginin vade tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar aylık Yİ-ÜFE oranlarıyla hesaplanacak tutar ödenecek.		

E) PİŞMANLIKLA VEYA KENDİLİĞİNDEN YAPILAN BEYANLAR

Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar;

- VUK'un 371'inci maddesine göre pişmanlıkla veya 30/4 üncü maddesine göre kendiliğinden verilen beyannameler,
- 4458 sayılı Kanuna ve ilgili diğer kanunlara göre tahakkuku ve tahsili gerektiği halde beyan edilmeyen aykırılıkların gümrük idaresinin tespitinden önce kendiliğinden bildirilmesi,
- 30/4/2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilmesi gerektiği halde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla emlak vergisi bildiriminde bulunmayan veya bildirimde bulunduğu hâlde vergisi eksik tahakkuk eden mükelleflerce bildirimde bulunulması bu kapsamdadır.

Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vazgeçilecek Tutar
Vergi aslının tamamı	Alacak aslına bağlı olmayan cezaların tamamı Vergi ziya cezasının tamamı
Gümrük vergilerinin tamamı	Gümrük idari para cezalarının tamamı
Pişmanlık zammı veya gecikme faizi yerine Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yi-ÜFE tutarı	Pişmanlık zammı ve gecikme faizinin tamamı

F) MATRAH VE VERGİ ARTIRIM

Kanuna göre matrah artırımını; 2018, 2019, 2020 ve 2021 yıllarına ilişkin olarak gelir ve kurumlar vergisi ile katma değer vergisi ve bazı gelir ve kurumlar vergisi stopajları için yapılabilecektir. Matrah artırımında bulunulan yıl için daha sonra **vergi incelemesi ve cezalı tarhiyat** yapılmayacaktır.

Ayrıca gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin beyan ettikleri matrahları artırmaları hâlinde, **daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergiler**, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden **mahsup edilebilecektir**. Önceki yapılandırma kanunlarında bunun yapılamayacağına ilişkin madde hükmü vardı, bu kanun teklifinde ise bu hükme yer verilmemiştir.

1- Kurumlar Vergisi Matrah Artırımı

Kurumlar vergisi matrah artırımını, belirlenen tüm yıllar (2018, 2019, 2020 ve 2021) için yapılabileceği gibi istenilen yıl ya da yıllar için de yapılabilecektir.

Matrah Artırımı ve Vergi Oranları ile Asgari Artırım Tutarı

Beyannameye İlişkin Yıl	Matrah Oranı	Artırım	Asgari Tutarı	Artırım	Vergi Oranı	İndirimli Oran
2018	35%		200.000		20%	15%
2019	30%		215.000		20%	15%
2020	25%		230.000		20%	15%
2021	20%		260.000		20%	15%

İlgili yıla ilişkin olarak verilen beyannameye matrah beyan edilmemişse, matrah oluşmamışsa ya da hiç beyanname verilmemişse yine Asgari Artırım Tutarları dikkate alınacaktır. Örneğin 2020 yılına ilişkin zarar beyan eden bir şirket bu yıla ilişkin belirlenen 230.000 TL asgari artırım tutarını dikkate alacaktır.

Artırılan matrahlar, %20 oranında vergilendirilecek ve üzerinden ayrıca herhangi bir vergi alınmayacaktır. Ancak, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için bu Kanunun 2 nci ve 3 üncü madde hükümlerinden yararlanmamış olmaları şartıyla bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahları %15 oranında vergilendirilecektir. İstisna, indirim ve mahsuplar nedeniyle bu beyannamelelerinden ödenmesi gereken verginin bulunmaması hâlinde de bu hüküm uygulanacaktır.

Artırılan matrahlar üzerinden ödenecek vergiler KKEG niteliğindedir.

2- Gelir Vergisi Matrah Artırımı

Gelir vergisi matrah artırımına ilişkin özet tabloya aşağıda yer verilmiştir.

Matrah Artırımı ve Vergi Oranları ile Asgari Artırım Tutarı

Yıl	Matrah oranları	artırım	Asgari artırım tutarı (TL)	Vergi oranı	İndirimli Oran
			Bilanço esaslı ve serbest meslek kazancı		
2018	35%		94.000	20%	15%
2019	30%		99.600	20%	15%
2020	25%		105.800	20%	15%

2021	20%	112.400	20%	15%
------	-----	---------	-----	-----

Geliri sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançtan oluşan mükellefler için vergilendirmeye esas alınacak asgari matrah, bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutarların ilgili yıllar itibarıyla 1/10'undan, geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşanlar için 2/5'inden, geliri bunlar dışında kalan diğer gelir vergisi mükellefleri için ise işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutardan az olamaz. Bu bendin uygulanmasında ilgili yıllar itibarıyla gayrimenkul sermaye iratları için belirlenen istisna tutarları dikkate alınmaz.

3- Katma Değer Vergisi Matrah Artırımı

Katma değer vergisi mükelleflerinin her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri beyannamelerindeki hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden aşağıda belirtilen oranlarda katma değer vergisini artırmaları halinde ilgili dönemlere ilişkin katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır.

Katma Değer Vergisi Artırımı	
Yıl	Oran
2018	3%
2019	3%
2020	2,5%
2021	2%

Katma değer vergisi mükelleflerinin, artırıma esas alınan ilgili yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunmaları zorunludur. Şu kadar ki, mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları hâlinde, faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için bu fıkrafta belirtilen esaslar çerçevesinde artırımda bulunulur.

Mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içindeki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapılmış kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.

Artırım talebinde bulunulan yılları izleyen dönemlerde yapılacak vergi incelemelerine ilişkin olarak artırım talebinde bulunulan dönemler için, sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden ve artırım talebinde bulunulan dönemler için ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile 3065 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki işlemler veya müteselsil sorumluluk kapsamındaki işlemlerle ilgili inceleme ve/veya tarhiyat hakkı saklıdır. Sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden yapılan incelemelerde artırım talebinde bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemez.

Buna göre ödenen katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak nazara alınmayacak, ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilmeyecek veya herhangi bir şekilde iade konusu yapılmayacaktır.

Bir aylık vergilendirme dönemine tabi olan katma değer vergisi mükelleflerince, artırımda bulunulmak istenilen yıl içindeki vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak aşağıdaki hususlara dikkat edilmesi gerekmektedir.

1) Verilmesi gereken katma değer vergisi beyannamelerinden, **en az üç döneme ait beyannamenin verilmiş olması hâlinde**, bu yıla ait dönemlerden verilmiş olan beyannamelerdeki hesaplanan **katma değer vergisi tutarlarının ortalaması bir yıla iblağ edilerek**, artırıma esas olmak üzere yıllık hesaplanan katma değer vergisi tutarı bulunur ve bu tutar üzerinden yukarıda belirtilen oranlara göre artırım tutarı hesaplanacaktır.

2) **Hiç beyanname verilmemiş ya da bir veya iki döneme ilişkin beyanname verilmiş olması hâlinde**, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması

şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle kanun hükmünden yararlanılabilecektir. Bu durumda olan adi ortaklık, kollektif ve adi komandit ortaklıklarda ortakların tamamının gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmaları şarttır.

3) İlgili takvim yılı içindeki işlemlerin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması, tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması veya diğer nedenlerle takvim yılının bütün dönemlerinde hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması hâlinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle kanun hükmünden faydalanabilecektir. Şu kadar ki, ilgili takvim yılı içinde burada belirtilen durumların yanı sıra vergiye tabi diğer işlemlerin de mevcudiyeti nedeniyle hesaplanan vergisi çıkan mükellefler ile yıl içinde beyannamelerinin tamamını vermekle birlikte beyannamelerinin bazılarında hesaplanan KDV bulunmayan mükelleflerin bu fıkra hükmüne göre ödemeleri gereken KDV tutarı, yukarıda belirtildiği şekilde hesaplanacak %18 oranındaki KDV tutarından aşağı olmamak kaydıyla, hesaplanan KDV bulunan beyannamelerdeki vergiler toplamına yukarıda belirtilen oranlar uygulanmak suretiyle hesaplanacaktır. Bu kapsama giren mükelleflerin, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmaları gerekmektedir.

3- Ücret stopajında artırım

Ücretli olarak çalışanlardan vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların beyan ettikleri ücret ödemelerine ilişkin tutarların yıllık toplamı üzerinden aşağıda belirtilen oranlarda gelir (stopaj) vergisini artırmaları halinde, ilgili dönemlere ilişkin gelir (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır.

Gelir (stopaj) vergisi artırım oranı	
Yıl	Vergi artırım oranı
2018	6%
2019	5%
2020	4%
2021	3%

Verilmesi gereken muhtasar beyannamelerden, **en az bir döneme ilişkin beyanname verilmiş olması** hâlinde, beyan edilmiş ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutar ortalaması alınmak suretiyle bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık ücretler üzerinden gelir (stopaj) vergisi matrahı bulunur ve bu tutar üzerinden belirtilen oranlarda gelir vergisi hesaplanır.

Hiç beyanname verilmemiş olması hâlinde, her ay için hesaplanacak asgari gelir (stopaj) vergisine esas olmak üzere en az;

- Bu Kanunun yayımı tarihinden önce ilgili yılda verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısı kadar işçi,
- İlgili yılda aylık prim ve hizmet belgelerinin hiç verilmemiş olması hâlinde, bu Kanunun yayımı tarihine kadar verilmiş olmak şartıyla izleyen vergilendirme dönemlerinde verilen ilk aylık prim ve hizmet belgesindeki işçi sayısı kadar işçi,
- Bu Kanunun yayımı tarihine kadar aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması hâlinde en az iki işçi,

çalıştırıldığı kabul edilmek ve ilgili yılın son vergilendirme döneminde geçerli olan asgari ücretin brüt tutarı esas alınarak hesaplanan gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden belirtilen oranlarda gelir vergisini ödemek suretiyle bu düzenlemeden yararlanılacaktır.

4) Gelir ve Kurumlar Vergisi Stopajında Artırım

Kanunda belirlenen ve aşağıda yer verilen 6demelere ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı 6zerinden; aşağıda belirtilen oranlarda gelir (stopaj) vergisini artırmaları halinde, ilgili d6nemlere ilişkin gelir (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır.

Kapsama alınan 6demeler:

a) Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesinin birinci fıkrasının;

- 2 numaralı bendinde yer alan serbest meslek işleri nedeniyle yapılan 6demeler
- 3 numaralı bendinde yer alan yıllara yaygın inşaat işleri istihkak bedelleri
- 5 numaralı bendinde yer alan kira 6demeleri
- 6 numaralı bendinde yer alan kar payı 6demeleri (ilk defa bu kanunla getirilmektedir)
- 11 numaralı bendinde yer alan 6ift6çilere yapılan 6demeler
- 13 numaralı bendinde yer alan esnaf muafliğından yararlananlara yapılan 6demeler

b) Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15. maddesinin;

- 1 inci fıkrasının (a) bendinde yer alan yıllara yaygın inşaat işleri istihkak bedelleri
- 1 inci fıkrasının (b) bendinde yer alan kooperatiflere 6denen kira bedelleri
- 2 nci fıkrasında yer alan vergiden muaf olan kurumlara dağıtılan kâr payı 6demeleri

c) Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 30. maddesinin;

- 1 inci fıkrasının (a) bendinde yer alan yıllara yaygın inşaat işleri istihkak bedelleri
- 3 6nc6 fıkrasında yer alan tam m6kellef kurumlar tarafından, dar m6kellef kurumlara yapılan kar payı 6demeleri (ilk defa bu kanunla getirilmektedir).
- İlgili yıl i6inde verilen muhtasar beyannamelerde beyan edilen tutarlar bir yıla iblağ edilmeyecektir.

Ayrıca, gelir ve kurumlar vergisi kanunları uyarınca kâr dağıtımına veya ana merkeze aktarılan tutara bağlı 6demeler 6zerinden yapılması gereken vergi tevkifatı h6k6mlerine istinaden, bu kapsamda matrahlarını artıranların, kurumlar vergisi y6n6nden de matrah artırımında bulunmaları gerekmektedir.

Bu kapsamdaki 6demeler i6in uygulanacak artırım oranları ř6yledir:

Gelir (stopaj) vergisi artırım oranı		
Yıl	Vergi artırım oranı	Yıllara yaygın inşaat işleri istihkaklarında artış oranı
2018	6%	%1
2019	5%	%1
2020	4%	%1
2021	3%	%1

G- İŞLETME KAYITLARININ D6ZELTİLMESİ

Bu Kanun ile işletme kayıtlarının d6zeltilmesine de imkan sağlanmaktadır.

Buna g6re;

1) İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, te6hizat ve demirbaşlar i6in;

- İşletmelede mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, te6hizat ve demirbaşları kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayi6 bedel ile **30/4/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil)** bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebileceklerdir. Bildirime dâhil edilen kıymetler i6in amortisman ayrılmayacaktır.
- Bilan6o esasına g6re defter tutan m6kellefler aktiflerine kaydettikleri emtia i6in ayrı, makine, te6hizat ve demirbaşlar i6in ayrı olmak 6zere 6zel karşılık hesabı a6acaklardır. Emtia i6in ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi hâlinde sermayenin unsuru sayılacak ve vergilendirilmeyecektir. Makine, te6hizat ve demirbaşlar envantere

kaydedilir ve ayrılan karşılık birikmiş amortisman sayılacaktır. İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydedeceklerdir.

- Beyan edilen; makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden tabi olduğu oranların yarısı esas alınarak KDV hesaplanacak ve ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek, beyanname verme süresi içinde ödenecektir. Makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen bu vergi, hesaplanan katma değer vergisinden indirilemeyecektir. Emtia üzerinden ödenen vergi genel esaslara göre indirilecek, ancak iadeye konu edilmeyecektir.
- Beyan edilen mallar özel tüketim vergisi konusuna giriyorsa, beyan eden ve alış belgelerini ibraz edemeyen mükellefler, bu malların beyan tarihindeki miktarı ve emsal bedeli üzerinden geçerli olan özel tüketim vergisini, beyanname verme süresi içinde ayrı bir beyanname ile beyan ederek aynı süre içinde ödemeleri gerekmektedir.

2) Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar,

- Kayıtlarında yer aldığı hâlde işletmelerinde mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarını, **30/4/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil)**, emtialar bakımından aynı nev'iden emtialara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kâr oranını, makine, teçhizat ve demirbaşlar bakımından kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedellerini dikkate alarak fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirebileceklerdir.

- Gayrisafi kâr oranının cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odalarının belirleyeceği oranlar esas alınacaktır.
- Bu hükme göre ödenmesi gereken KDV, ilk taksit beyanname verme süresinde, diğerleri takip eden birinci ve ikinci ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenecektir.

3) Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar

- **31/12/2022 tarihi itibarıyla** düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcudları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerini **30/04/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil)** vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebileceklerdir.

- Bedilen tutarlar üzerinden **%3 oranında** hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenecektir.
- Bu kapsamda ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmeyecektir; beyan edilen tutarlar ve ödenen vergiler, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmeyecektir. Bu kapsamda beyan edilen tutarlar nedeniyle ilave bir tarhiyat yapılmayacaktır.

H) BEYAN VE ÖDEME SÜRELERİ

Bu Kanun hükmünden yararlanabilmek için;

- **30/4/2023 tarihine kadar** (bu tarih dâhil) ilgili idareye başvuruda bulunulacaktır.
- Ödenecek tutarların ilk taksitini **31/5/2023 tarihine kadar** (bu tarih dâhil), diğer taksitlerini ise bu tarihi takip eden aylık dönemler hâlinde azami 48 eşit taksitte ödemeleri gerekmektedir.
- Hesaplanan tutarların tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde peşin olarak ödenmesi hâlinde katsayı uygulanmaz ve,

1) Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarların (Bu Kanunun 4 üncü maddesine göre hesaplanan gecikme faizi dâhil) %90'ının tahsilinden vazgeçilecektir.

2)) 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilen idari para cezalarından %25 indirim yapılacaktır.

3) Yapılandırma sonucu ödenecek alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutardan (bu Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç) %50 indirim yapılacaktır.

Hesaplanan tutarların taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

- 1) 12 eşit taksit için (1,09),
- 2) 18 eşit taksit için (1,135),
- 3) 24 eşit taksit için (1,18),
- 4) 36 eşit taksit için (1,27),
- 5) 48 eşit taksit için (1,36)

katsayısı ile çarpılacak ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle aylık dönemler hâlinde ödenecek taksit tutarı hesaplanacaktır. Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilecektir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması hâlinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilecektir.

Söz konusu KANUN TEKLİFNE aşağıdaki bağlantı yoluyla ulaşabilirsiniz.

[2023 Yapılandırma Kanun Teklifi](#)

Bilgilerinize sunarız.

